

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Zvláštní škola a Pomocná škola, Zábřeh, Sušilova 40

Sušilova 40, 789 01 Zábřeh

Identifikátor: 600 027 091

Zřizovatel: Školský úřad Šumperk, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk

Školský úřad Šumperk, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk

Termín konání orientační inspekce: 5., 8. a 9. listopadu 1999

Čj.	132 663/99-005006
Signatura	om5zt202

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

V souvislosti s vydělením praktické školy a jejím začleněním pod ředitelství Odborného učiliště, Učiliště a Praktické školy v Mohelnici došlo od 1. září 1999 ke změně názvu školy. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v současné době škola zařazena Rozhodnutím MŠMT ČR čj. 28 741/99-21. Sdružuje zvláštní a pomocnou školu, školní družinu, internát a školní jídelnu. Ve třinácti třídách, z toho 1 třída pomocné školy s 8 žáky, jsou zařazeni celkově 123 žáci.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena ve zvláštní škole. Inspekce se zaměřila na český jazyk, hudební výchovu, matematiku, skupinu přírodovědných předmětů, vlastivědu a řečovou výchovu.

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá schválenému učebnímu plánu, který je realizován plně podle vzdělávacího programu zvláštní školy. Učivo je rozpracováno do tematických plánů. Jejich kontrolou byly zjištěny dílčí nedostatky (viz jednotlivé předměty).

Všichni vyučující splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy.

Psychohygienické požadavky na výuku byly dodržovány vhodným členěním hodin, respektováním individuálního pracovního tempa žáků a častějším střídáním jednotlivých činností. Především v nižších ročnících někteří vyučující vhodně spojovali učební činnosti s pohybem žáků. Cílené oddechové aktivity (tělovýchovné chvilky) však byly v průběhu vyučovacích hodin zařazovány jen zcela ojediněle. Při hospitacích bylo v několika případech zjištěno tolerování vadného držení pera, špatné sezení při psaní, používání nevhodných psacích potřeb a nesprávné posazení žáků v lavicích (leváci). Z hlediska vytváření vhodných psychohygienických podmínek ve škole inspekce pozitivně hodnotí prodloužení jedné z přestávek, možnost pohybu žáků v jejich průběhu v prostorných chodbách, třídách (relaxační kouty) a po třetí vyučovací hodině i mimo budovu školy. Neúměrné požadavky na domácí přípravu žáků nebyly zjištěny. Účelným estetickým vybavením a výzdobou (pestřejší a vkusnější v nižších ročnících) vytvářejí učitelé žákům podnětné prostředí.

Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní, převážně pozitivní a zdůvodněné. Výrazné slovní hodnocení práce třídy i jednotlivých žáků prováděli vyučující v závěru hodin. V jejich průběhu výkony žáků často komentovali, posilovali jejich sebevědomí a motivovali je pro další činnosti. Úvodní motivaci však byla většinou věnována jen malá pozornost. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že frekvence známek je dostačující, záznamy však v některých případech nemají náležitou vypovídací hodnotu jak pro žáka, tak i pro zákonného zástupce.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky spočívala ve vzájemné důvěře, žáci respektovali dohodnutá pravidla. Vyučující ve sledovaných předmětech usilovali o rozvoj komunikativních schopností žáků, respektovali jejich osobnost a pozitivně ovlivňovali jejich psychosociální vývoj. Ojedinelé projevy nežádoucího chování žáků vyučující zvládali. Ve sledovaných hodinách byli žáci poměrně aktivní, většina z nich pracovala se zájmem.

Ve sledovaných předmětech jsou psychohygienické podmínky hodnoceny jako průměrné, personální podmínky jsou vynikající, motivace, hodnocení žáků, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Český jazyk

Jazykové vyučování, sloh a psaní jsou téměř ve všech třídách zpracovány v tematických plánech pečlivě a obsahově správně. Rozvržení učiva složky - čtení a literární výchova - má výrazné nedostatky zejména v tom, že jsou časově rozčleněny pouze články z učebnice, bez stanovení dalších úkolů a cílů. Většina vyučujících nezařadila do plánů besedy o knihách, návštěvy knihovny, chybí úkoly k poslechu, dramatizaci, návštěvy divadelního a filmového představení. Není zařazena počáteční diagnostika čtecích dovedností žáků.

Aktuální příprava na výuku sledovaného předmětu byla u všech vyučujících účelná, u učitelk na prvním stupni pečlivě promyšlená a doplněná různými pomůckami zvyšujícími zajímavost výuky.

Hodiny českého jazyka byly vyučovány v klasických kmenových třídách s dostatečným prostorem a vybavením. Vkusně zařízená žákovská knihovna umožňuje žákům běžné vypůjčování knih i konání prožitkových hodin literární výchovy.

Vybavení učebnicemi a učebními texty je dostatečné s výjimkou šestého, osmého a devátého ročníku, ve kterých je nedostatek čítanek a pracovních sešitů. Kontrolou kabinetu českého jazyka bylo zjištěno, že pro výuku předmětu má škola dostatečné množství pomůcek, které jsou dle finančních možností a požadavků vyučujících průběžně doplňovány. Žákovská knihovna obsahuje dostatečné množství titulů pro společnou doplňkovou četbu i různé druhy encyklopedií ke vzbuzení zájmu žáků a rozšíření jejich poznatků.

Výběr použitých metod sledoval zejména účelné střídání přímé a nepřímé práce s žáky. Možnost diferencovat využívali vyučující pouze u méně zdatných žáků zadáváním stejných, z hlediska rozsahu však kratších cvičení či větší přímou pomocí. Zdatnější žáci nebyli úkolováni náročnějšími cvičeními a jejich pozornost klesala. Formy skupinové práce, her a soutěží byly využívány zejména v nižších ročnících, na druhém stupni převládala frontální výuka. Úkoly pro samostatnou i domácí práci byly zadávány po důkladném procvičení.

Využití pomůcek bylo velmi dobré, v některých hodinách čtení se vyučující omezili pouze na ukázky z knih.

Plánování a příprava výuky je na dobré úrovni s nedostatky v plánování složky čtení a literární výchova.

Vzhledem k nedostatečnému vybavení čítankami a pracovními sešity pro 6., 8. a 9. ročník hodnotí ČŠI materiální podmínky pro výuku předmětu český jazyk pouze jako dobré. Organizace, formy a metody práce hodnotí ČŠI na prvním stupni jako velmi dobré, na druhém stupni jako průměrné s pozitivní a negativní v rovnováze.

Kvalita výuky českého jazyka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hudební výchova

Časové a tematické rozvržení učiva pro první a druhý ročník je zpracováno velmi odpovědně a jsou v něm zahrnuty všechny složky hudební výchovy. Plány ostatních ročníků jsou vypracovány schematicky. Obsahují pouze názvy písní, odkazy na stránky v učebnicích a metodických příručkách, v některých ročnících poslechová témata. Ostatní činnosti a cvičení chybí (např. instrumentální a hudebně pohybové činnosti, sluchová, dechová a rytmičká cvičení).

Hospitované hodiny probíhaly v kmenové učebně a v odborné učebně hudební výchovy, která je standardně vybavena učebnicemi pro všechny ročníky a učebními pomůckami včetně audiotechniky. Škola však postrádá dostatečné množství hudebních nosičů, učitelé používají především vlastní nahrávky poslechových skladeb.

Cílem všech hospitovaných hodin byla sluchová, hlasová a dechová cvičení, opakování

známých písní, nácvik nové písně podle sluchu a poslech hudby. Organizace výuky, didaktické zásady a použité metody práce nerespektovaly ve všech případech charakter učiva.

Kladně je hodnocena aktualizace učiva s využitím lidových zvyků a obyčejů, cvičení určená rozvoji sluchové analýzy a nácvik správného dýchání pomocí jazykolamů. V jedné hodině vyučující vhodně využila schopností žáka hrajícího na hudební nástroj, účinné bylo propojení společného zpěvu s lidovým tancem.

Za negativa sledované výuky je považováno neudání tóniny žákům, nečistá intonace vyučujících, nevyužívání hudebního nástroje a špatné udání taktu spojené s nerespektováním charakteru písně. Přímým pozorováním bylo zjištěno porušování základních pěveckých dovedností a návyků (tvrdé nasazení tónu, frázování a vázání tónů, špatná vokalizace) a porušování zásad hlasové hygieny. Za zcela nežádoucí je považována skutečnost, že u mutujících žáků nebylo přihlédnuto k jejich hlasovému vývoji. V jedné vyučovací hodině se vyučující dopustila základních chyb při nácviku nové písně a v metodice hudebního poslechu.

Plánování a příprava výuky hudební výchovy i materiální podmínky jsou na průměrné úrovni. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako ještě vyhovující.

Kvalita výuky hudební výchovy v hospitovaných hodinách měla různou úroveň, celkově je hodnocena jako ještě vyhovující.

Matematika

Rozvržení učiva v tematických plánech vytváří vyučujícím dostatečný časový prostor k jeho procvičení a upevnění. V 7. - 9. ročníku není zapracováno učivo vztahující se k práci s kalkulátory, které je stanoveno učebními osnovami. Vhodně a průběžně je rozvrženo učivo geometrie. Aktuální příprava vyučujících na výuku byla velmi dobrá (připravená tabule, pomůcky).

Materiální zabezpečení předmětu je na průměrné úrovni. Učebnice odpovídají vzdělávacímu programu školy i počtu žáků. Vybavení učebními pomůckami je z hlediska skladby dostačující, některé pomůcky však nejsou k dispozici v dostatečném množství, aby mohly být využívány současně ve více třídách (kalkulátory, řádová počítadla). Pracovní sešity jsou žákům k dispozici jen v omezeném množství, někteří vyučující žákům kopírují jednotlivé listy popř. s nimi pracují s využitím folie.

Učební činnosti odpovídaly stanoveným výukovým cílům. Většina sledovaných hodin byla zaměřena na procvičování učební látky předcházejících ročníků s využitím opakovaného výkladu, ústních i písemných cvičení. Rozmanitost činností byla větší hlavně v nižších ročnících, vhodně zde vyučující využívali i manipulační činnost. Celkově převládala přímá práce s žáky nad jejich samostatnou prací. Převažující frontální řízení hodin bylo v některých případech neefektivní. Aktualizaci učiva věnovali vyučující pozornost ve většině vyučovacích hodin, pouze v některých však využívali mezipředmětových vztahů. Individuální přístup byl uplatňován častěji pomocí slabším žákům, méně však již diferenciací úkolů, co do jejich množství nebo náročnosti. Rozvoji úsudku a logického myšlení žáků řešením slovních úloh byla věnována dostatečná pozornost. Pomůcky byly využívány účelně. Ve většině vyučovacích hodin byly po řádném vysvětlení zadány žákům rozsahem přiměřené domácí úkoly. Úroveň žákovských sešitů byla rozdílná, některé měly horší úpravu.

Plánování, materiální podmínky, organizace, metody a formy práce jsou průměrné.

Kvalita výuky matematiky je celkově hodnocena jako průměrná, některé vyučovací hodiny měly nadprůměrnou úroveň.

Přírodovědné předměty

Výuka byla sledována ve fyzice, chemii a přírodopisu.

Do tematických a časových plánů je učivo začleněno v souladu s osnovami. Laboratorní práce z fyziky jsou zařazeny pouze do tematického plánu pro 7. ročník. V plánech 8. a 9. ročníku jejich zařazení chybí.

Výuka fyziky a chemie probíhala v odborné pracovně vybavené žákovskými laboratorními stoly, demonstračním stolem s trvale umístěným zdrojem elektrického proudu, řadou projekčních přístrojů, včetně videorekordéru s televizorem. Přírodopis byl vyučován v kmenové třídě standardně vybavené. Místnosti jsou vyhovující také z hlediska prostorové kapacity a osvětlení. Vybavení žáků učebnicemi je dobré, pracovní sešity nejsou používány.

Z hlediska použitých metod a forem výuky měly všechny hodiny podobnou stavbu, převládala metoda řízeného rozhovoru. S přihlédnutím k individuálním schopnostem žáků vytvářeli vyučující prostor pro jejich uplatnění. Množství informací a způsob jejich předávání byly přiměřené specifickým podmínkám tříd. Výklad nového učiva byl provázen účelným využitím názorných pomůcek, přístrojů a zařízení, z nichž mnohé si vyučující zhotovili nebo zajistili sami. Vhodně byla využita projekce videozáznamu. Všichni vyučující důsledně sledovali, čeho mají žáci dosáhnout, kladli důraz na praktické využití učiva. Didaktické zásady byly ve výuce respektovány. V některých hodinách bylo ve značné míře využito skupinové práce žáků, nebo alespoň jejich spolupráce při demonstraci elementárních pokusů. Probrané učivo bylo vždy důkladně procvičeno.

Plánování a příprava výuky sledovaných předmětů byly dobré. Materiální podmínky mají úroveň nadprůměrnou. Organizace, metody a formy výuky skupiny přírodovědných předmětů jsou velmi dobré.

Kvalita výuky v přírodovědných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Řečová výchova

Hospitace ve dvou hodinách řečové výchovy prokázala, že komunikativním dovednostem žáků je věnována patřičná pozornost. Obě vyučující měly zpracované tematické plány, které obsahovaly jak skupinovou péči tak péči individuální. Dostatečné množství pomůcek pro rozvíjení dechových, artikulačních, rytmických i pohybových dovedností umožňuje žákům primárně rozvíjet slovní zásobu i mluvní pohotovost. Propracovanější hodina jak po stránce struktury vyučování, metod, forem i spolupráce se žáky byla na druhém stupni. V souladu s metodickým pokynem ke klasifikaci a hodnocení žáků zvláštní školy čj. 10 182/98-24 není předmět klasifikován.

ČŠI hodnotí plánování a přípravu výuky, materiální podmínky, organizaci, formy a metody práce sledovaného předmětu jako velmi dobré.

Kvalita výuky řečové výchovy je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Vlastivěda

Předložené časové a tematické plány korespondují s učebními osnovami daného předmětu.

Žáci byli vyučováni v kmenových učebnách a v odborné učebně fyziky. Prostorné třídy jsou vybaveny starším udržovaným nábytkem. Škola má pro výuku vlastivědy dostatek učebnic. Používání pracovních sešitů, které tvoří s učebnicemi jednotný celek, je neúčelné (vyplňování přes folii). Fond učebních pomůcek je dostačující, není však všemi vyučujícími dostatečně využíván.

Stavba hodin převážně odpovídala stanoveným výukovým cílům. Zvolené pracovní tempo bylo přiměřené věku žáků, otázky vyučujících byly srozumitelné, orientované na cíl hodiny. Učivo

bylo procvičováno především formou řízeného rozhovoru, průběžným i srovnávacím opakováním. Velmi vhodné bylo užití hrových forem práce. Kladně je hodnoceno souběžné procvičování stejného učiva v případě spojených ročníků. Probíraná látka byla vhodně motivována, emocionálně působilo předčítání úryvků historické literatury. Při výkladu nového učiva byly vhodně zařazovány prvky dramatické výchovy. Účinné bylo skupinové řešení problémových úloh spojené s individuálním i společným vyhodnocováním. Učivo bylo vhodně aktualizováno, důraz byl kladen na mezipředmětové vztahy s využitím regionálních prvků.

Negativně je hodnoceno použití nevhodné nástěnné mapy, nevyužívání příručních map a žakovských atlasů, samoúčelné zařazení videoprojekce bez konkrétního didaktického efektu v jedné vyučovací hodině.

Kontrola žakovských sešitů prokázala velmi rozdílnou úroveň grafické úpravy a žakovského písma.

Plánování a příprava výuky předmětu vlastivěda jsou velmi dobré. Materiální podmínky jsou na průměrné úrovni. Organizace, formy a metody výuky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré, spíše nadprůměrné.

Kvalita výuky vlastivědy v hospitovaných hodinách je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobrou, s určitými nedostatky v předmětu hudební výchova.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Z hlediska dlouhodobého rozvoje má škola zpracovány koncepční záměry na léta 1999 - 2002. Stanovené cíle jsou orientovány především do oblasti výchovného působení na žáky s přihlédnutím k možnostem školy a k podmínkám mnohdy málo podnětného rodinného prostředí, ze kterého někteří žáci přicházejí. V koncepci je zdůrazněna nutnost potlačování negativních jevů a sledování projevů dětí svědčících o zanedbávání rodičovských povinností.

Koncepční záměry se vztahují také na jiné oblasti, např. podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, zvyšování kvalifikace a na udržení vysoké estetické úrovně celého areálu školy.

V ročním plánu práce navazujícím na koncepci je uveden časově členěný rozpis úkolů a akcí. Jeho podrobně zpracovaná podstatná část je věnována opět výchovně-vzdělávací činnosti. Další plánované úkoly se týkají ekonomiky, administrativy a obnovy investičního majetku. Plánované úkoly jsou reálné, splnitelné.

V návaznosti na celoroční plán práce jsou zpracovávány funkční měsíční plány a rozpisy plánovaných akcí a termínovaných úkolů.

Na stanovení plánovaných cílů se podílí s vedením školy také ostatní pracovníci. Ředitelka školy při plánování vychází z potřeb učitelů zjištěných při hospitacích, na poradách širšího vedení školy, na provozních poradách a při jednání pedagogické rady. Náměty poskytují také metodické orgány.

Ke kontrole byly předloženy další dobře zpracované plány: plán činnosti školní družiny, plán práce školního internátu, plány práce zájmových kroužků a stručný rámcový plán činnosti

metodického sdružení.

Výuka na sledovaném typu školy probíhá podle Vzdělávacího programu zvláštní školy schváleného MŠMT ČR pod čj. 22 980/97-22. Nepovinné předměty nejsou zavedeny, bohatá je však činnost a účast žáků v zájmových útvarech.

Pro žáky osvobozené od povinnosti docházet do školy (pět žáků), jejichž výuku škola zabezpečuje v rozsahu dvou hodin týdně, zpracovávají učitelé individuální vzdělávací programy (IVP). Jejich kontrolou bylo zjištěno, že požadavky osnov předmětů jsou ve všech vyučovaných předmětech přizpůsobeny svým rozsahem rozumovým schopnostem a zdravotnímu stavu jednotlivých žáků. Formou písemných záznamů jsou IVP v polovině školního roku vyhodnocovány. Formální stránka IVP není u všech vyučujících sjednocena, z hlediska obsahu mají tyto plány různou úroveň.

Oblast plánování je z hlediska účelnosti, rozsahu a kvality velmi dobrá.

Organizování

Ředitelka školy stanovila povinnosti, vymezila oblast působení a určila kompetence pro další vedoucí pracovníky v systému řízení školy (zástupkyně ředitelky, vedoucí vychovatelka, správce a vedoucí stravovny). Jejich činnost je konkretizována v pracovních náplních. Pověření k výkonu funkcí je písemné. Koordinace jednotlivých úseků je zajištěna společnými poradami a pracovními pohovory s jednotlivými vedoucími. Funkce výchovného poradce je ustanovena. Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Závěry z porad pedagogické rady jsou konkrétní, reagují na projednávané skutečnosti, úkoly uložené usnesením jsou pravidelně kontrolovány.

Metodické sdružení je společné pro všechny vyučující. Činnost je zaměřena především na organizování sportovních, kulturních a osvětových akcí školy, přenos poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, na uplatňování metodických pokynů MŠMT ČR a spolupráci na prověrkách učiva. Rezervy jsou v předávání zkušeností z vlastní metodické práce mezi vyučujícími (např. vzájemné hospitace, ukázkové hodiny).

Dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací práce (vnitřní řád školy, rozvrh hodin, přidělení úvazků, režim vyučovacích hodin a přestávek) je vedena, její namátkovou kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. Organizace vyučování je zajištěna v souladu s platnými právními normami (vyhláška MŠMT ČR č.127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách a vyhláška č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších úprav). Kontrolou dokumentace závazné pro zařazení žáků do zvláštní školy (1. ročník) bylo zjištěno, že ředitelka školy vydala rozhodnutí o zařazení na základě podkladů z pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně-pedagogického centra a se souhlasem zákonných zástupců.

Vnější i vnitřní informační systém je funkční. Ředitelka školy pracuje s informacemi, aktivně je získává, analyzuje. Vyučujícím jsou aktuální informace pracovního charakteru předávány operativně (provozní porady, plány, vývěsky, oběžník, příkazy), se zákonnými normami a metodickými pokyny jsou prokazatelně seznamováni a jsou jim k dispozici.

Informovanost rodičů o prospěchu a chování je průběžně zajištěna prostřednictvím deníčků, žákovských knížek (týdenní hodnocení chování), pravidelným konáním třídních schůzek. Vyučující mají stanoveny konzultační hodiny pro rodiče. V případě nespolupracujících zákonných zástupců žáků vyvíjí škola značnou snahu o zlepšení situace, v tomto směru využívá písemných sdělení i pomoci orgánů péče o dítě.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999 má velmi dobrou analytickou a informační hodnotu.

O činnosti školy pravidelně informuje občany Zábřežský kulturní a informační měsíčník Profil a zpravodaj Školského úřadu v Šumperku.

Organizační uspořádání a informační systém školy odpovídají jejím podmínkám a jsou funkční. Organizování je hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

K operativnímu řízení školy využívá ředitelka především provozních porad. Jednání jsou konkrétní, z jejich náplně (kontrola záznamů) je zřejmé cílevědomé delegování úkolů, vydávání jasných pokynů a organizačních opatření směřujících ke zkvalitňování práce školy a odstraňování případných nedostatků. Dalším účelně využívaným nástrojem řízení jsou měsíční plány.

Při stanovování úkolů (vedení sbírek, výzdoba školy apod.) vychází ředitelka školy také ze zájmu vyučujících, při přidělování předmětů využívá i jejich případné oborové specializace. Předmět hudební výchova byl přidělen nevhodně (malé zkušenosti vyučující, hlasový handicap).

Úkoly jsou delegovány i metodickým orgánům. Tvořivost pedagogických pracovníků je uplatňována především ve výběru a realizaci mimoškolních akcí a v zájmové činnosti žáků. Určité rezervy jsou ve vedení výchovné poradkyně. (viz výchovné poradenství).

Účast vyučujících na vzdělávacích akcích je dobrá. Výběr je volen podle potřeb a finančních možností školy i zájmu vyučujících. Na vybrané akce je přispíváno z prostředků školy (cestovné, kursové).

Hodnocení pracovníků je prováděno pravidelně v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu, které mají motivační charakter. Jsou diferencovány v závislosti na plnění stanovených a zveřejněných kritérií (vnitřní platový předpis).

Škola má vytvořen určitý systém sebehodnocení, pravidelně jsou konány prověrky z matematiky a českého jazyka.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je postaven na vypracovaném, časově členěném plánu kontrolní činnosti, který je zaměřen na kontrolu podmínek, průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti. Kontroly zaměřené na oblast provozu, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci včetně stanovení termínů prováděných revizí, jsou součástí ročního plánu práce.

Provádění kontrol ředitelkou a její zástupkyní je rovnoměrně rozděleno, kompetence zástupkyně jsou v tomto smyslu stanoveny písemně.

O prováděných kontrolách pedagogické dokumentace jsou pečlivě vedeny záznamy, které se týkají předmětu kontroly, zjištěných skutečností, přijatých opatření a stanovení termínu nápravy. Stejně pečlivě jsou evidovány další kontroly prováděné v internátu, školní družině, na školním pozemku a při dozorech učitelů.

Kontrola práce metodického sdružení je realizována při účasti vedení školy na schůzkách metodického orgánu. Zápisy o provedených kontrolách nejsou pořizovány. Činnosti výchovného poradce není v současné době věnována patřičná pozornost.

Hospitační činnost vychází z plánu hospitací, jejich realizace je přesně evidována na přehledech. Vedené hospitační záznamy obsahují hodnocení s vytyčením kladů a záporů ve výuce a údaje o dalších sledovaných jevech, např. pedagogické dokumentaci, žákovských písemnostech, klasifikaci a dodržování hygienických zásad. Nechybí závěry s uloženými úkoly,

stvrzené podpisem učitele. Hodnocení hospitací z hlediska četnosti provádění je vyhovující.

Ředitelka školy vypracovala zadání kontrolních prověrek z matematiky a jazyka českého pro 4. - 9. ročník. Zpracování výsledků žákovských prací spočívá ve vyhodnocení jednotlivých úloh z hlediska počtu chyb (individuálně pro každého žáka) a následné převedení do klasifikační stupnice. Získané údaje jsou přeneseny do přehledných tabulek. Výsledky prací projednává ředitelka školy s vyučujícími a přijímá opatření směřující k odstranění nedostatků ve znalostech žáků. Tabulky slouží také k posuzování úrovně znalostí každého žáka z hlediska jeho vývoje.

Kontrola tematických a časových plánů byla provedena důsledně pouze v 1. - 4. ročníku, což bylo doloženo záznamy o zjištěných skutečnostech. Ve vyšších ročnících byly vypracované plány vráceny ředitelkou školy vyučujícím za účelem doplnění a začlenění prvků civilní ochrany. Tyto plány dosud nebyly zkontrolovány.

Kontrola hospodaření je prováděna, čerpání finančních prostředků na mzdy i provoz školy je průběžně sledováno ekonomkou, ředitelka školy realizuje kontrolu v měsíčních intervalech.

Zápisy z jednání pedagogické rady dokládají, že výsledky prováděných kontrol jsou s pracovníky školy projednávány.

Úroveň kontrolních mechanismů je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Vedením výchovného poradenství pověřila ředitelka školy od letošního školního roku učitelku, která splňuje kvalifikační požadavky pro výkon této funkce.

Pro svou práci má vymezen kabinet, který je zároveň žákovskou knihovnou. Plán práce nemá zpracován, zatím pouze eviduje seznam vycházejících žáků a žáků s prodlouženou školní docházkou. Jiná dokumentace není vedena.

Absolvovala schůzku se sociální pracovníci a kurátorem, na níž byla dohodnuta pravidla spolupráce. Spolu s třídní učitelkou a ředitelkou školy řešila jeden vážný kázeňský přestupek. Její práce na úseku výchovného poradenství je teprve v začátku.

Vzhledem k chybějícímu plánu práce a nestanovení konkrétních úkolů ze strany ředitelky školy hodnotí ČŠI úroveň výchovného poradenství jako pomalu se rozvíjející, s výraznými nedostatky v plánování a pravidelné činnosti směrem k žákům, učitelům a rodičům.

Školní družina

Součástí školy je jedno oddělení školní družiny. Provoz, který probíhá v ranních a odpoledních hodinách je vhodně rozvržen a dětem vyhovuje. Vychovatelka absolvovala studium vychovatelství pro základní školy, nespĺňuje tedy podmínku odborné způsobilosti (absence studia speciální pedagogiky). Poznatky z hospitace však potvrdily, že tato skutečnost neovlivňuje kvalitu její výchovně-vzdělávací činnosti. Povinná dokumentace je řádně vedena. Ke kontrole byl předložen vnitřní řád školní družiny a týdenní plány. Činnost školní družiny se řídí kvalitně zpracovaným plánem činnosti.

Počet přihlášených dětí přesahuje stanovený limit, neboť z ekonomických důvodů nemohlo být

v tomto školním roce otevřeno druhé oddělení. Ředitelka školy v souladu s § 3 odst. 10 a § 10 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách, pro tento zvýšený počet dětí udělila výjimku.

Činnost školní družiny probíhá v samostatné prostorné herně, která je vybavena starším udržovaným nábytkem. Hračky a učební pomůcky jsou v převážné míře zastaralé, od sponzorů jsou získávány školní potřeby. Moderní audiovizuální technika je vhodně využívána.

Podmínky, ve kterých školní družina pracuje, umožňují v plné míře vytvořit dostatečný prostor pro individuální i skupinovou práci. Při hospitaci bylo zjištěno dodržování pedagogických zásad. Zvolené metody a formy práce s dětmi odpovídaly daným podmínkám a složení oddělení. V zájmové činnosti rekreačního typu byla pozorována snaha vychovatelky po rozvíjení dětské představivosti a fantazie prostřednictvím práce s papírem a barvou. Účinná společná relaxační chvílka byla zaměřena na postupné uvolňování jednotlivých svalových skupin. V rámci esteticko-výchovné zájmové činnosti byly při práci s přírodními materiály vhodně využity regionální prvky, vzdělávací postupy včetně účinné motivace byly zaměřeny především na rozvíjení prvků smyslové výchovy. Dobrá organizace práce umožňovala zapojení všech dětí do prováděných činností. Individuálně vedená příprava na vyučování spočívala v odborné pomoci vychovatelky při vypracování domácích úkolů.

Komunikace mezi vychovatelkou a dětmi je založena na partnerství, vzájemném respektování a důvěře.

Plánování a příprava činností jsou velmi dobré, personální a materiální podmínky jsou na průměrné úrovni. Psychohygienické podmínky stejně jako organizace, formy a metody práce jsou nadprůměrné, motivace a hodnocení včetně interakce a komunikace jsou vynikající.

Činnost školní družiny má nadprůměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR čj. 28 741/99-21, o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení,
- učební dokumenty, tematické plány učiva sledovaných předmětů, individuální vzdělávací plány,
- povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších úprav (třídní knihy, rozvrh hodin, záznamy ze schůzí pedagogické rady, vnitřní řád školy, rozhodnutí o zařazení žáků 1. ročníku do školy),
- povinná dokumentace školní družiny dle § 9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech,
- organizační řád školy,
- koncepce a roční plán práce školy s přílohami, měsíční plány práce,
- plán metodického sdružení, zápisy z porad,
- plán kontrolní činnosti, hospitační záznamy ředitelky školy a zástupkyně ředitelky školy,
- hospodářská dokumentace školy, vnitřní platový předpis,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999,
- žakovské knížky, deníčky, sešity,

- příkaz ředitelky školy č. 5/1999 o udělení výjimky z maximálního počtu dětí ve školní družině.

ZÁVĚR

ČŠI hodnotí školu celkově jako velmi dobrou, se spíše nadprůměrnou úrovní. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v roce 1998 vyčerpány, škola v tomto roce hospodařila se ztrátou. Nákup učebnic a učebních pomůcek je omezen. V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Chromeček v. r.
Členové týmu	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Krejčířík v. r.
	PaedDr. Rudolfa Kukulová	Kukulová v. r.
	Mgr. Blahoslav Melhuba	Melhuba v. r.

V Olomouci dne 22. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. listopadu 1999

Razítko

Mgr. Marie Studená

Marie Studená v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň

Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Šumperk Lautnerova 1, PSČ 787 01	1999-12-07	132 720/99
Zřizovatel: dtto	dtto	dtto

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány